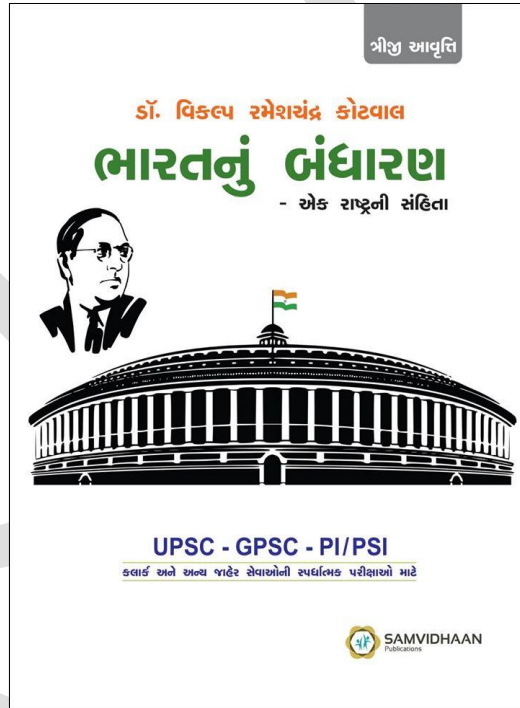

SAMVIDHAAN Career Academy

- Dr. Vikalp R. Kotwal

આજના દિવસે(17/11/2019)ના રોજ ગુજરાત ગૌણ સેવા પસંદગી મંડળ દ્વારા લેવાયેલ બિન-સચિવાલય કલર્ક/ઓફિસ આસિસ્ટન્ટની પરીક્ષામાં ભારતના બંધારણ આધારિત પૂછાયેલ 46 પ્રશ્નોનું સોલ્યુશન અહીં આપેલ છે. 2 પ્રશ્નોને બાદ કરતાં તમામ પ્રશ્નોના જવાબ આપણા સંવિધાન પબ્લીકેશન્સના 'ભારતનું બંધારણ-એક રાષ્ટ્રની સંહિતા' પુસ્તકમાંથી મેળવી શકાય હતા. આ બાબત પુસ્તકની પ્રતિષ્ઠામાં વધારો કરે છે. આપને પુસ્તક આ જ રીતે UPSC, GPSC વર્ગ 1/2થી પણ આગળ આવી વર્ગ-3ની પરીક્ષાઓમાં સતત ઉપયોગી નિવડતું રહે તેવી અભ્યર્થના.
(દરેક જવાબ સાથે એ જવાબ મેળવવા માટે પુસ્તકના પાનાં નંબર આપ્યા છે)

009. સંઘ અને રાજ્યોનાં લોક સેવા આયોગની રચના અંગેની જોગવાઈ કરતો ભારતીય સંવિધાનનો આર્ટિકલ જણાવો.

(A) આર્ટિકલ-311

(B) આર્ટિકલ-317

(C) આર્ટિકલ-315

(D) આર્ટિકલ-322

Answer - C (Page no. 327)

010. ભારતના એટર્ની જનરલ માટે કયું વિધાન સત્ય નથી?

(A) રાષ્ટ્રપતિની મરજી હોય ત્યાં સુધી હોદ્દો ધરાવશે.

(B) રાષ્ટ્રપતિ નક્કી કરશે તે જ મહેનતાણું મળશે.

(C) ભારતના રાજ્યક્ષેત્રમાંના તમામ ન્યાયાલયોમાં સુનાવણીનો હક રહેશે.

(D) જો મતદાન સમયે 'ટાઈ' પડે, તો માત્ર તેવા સંજોગોમાં પોતાના મતનો ઉપયોગ કરી શકશે.

Answer - D (Page no. 130)

012. કુમળી વયના બાળકોની સંભાળ અને છ વર્ષથી નીચેની વયના બાળકોને શિક્ષણ આપવાની જોગવાઈ ભારતીય સંવિધાનના કયા આર્ટિકલમાં કરવામાં આવેલ છે?

(A) આર્ટિકલ-49

(B) આર્ટિકલ-45

(C) આર્ટિકલ-47

(D) આર્ટિકલ-44

Answer - B (Page no. 99)

013. ભારતના બંધારણના મૂળભૂત હકોના ભાગને કયા નામે ઓળખવામાં આવે છે?

(A) ફન્ડારીઈટ્સ

(B) પ્રોરોઈન્ડ

(C) કોન્સ્ટી બેઝફલ

(D) મેન્નાકાર્ટા

Answer - D (Page no. 67)

029. રાજ્યોને ફાળે આવતી લોકસભાની બેઠકોની અને દરેક રાજ્યના પ્રાદેશિક મતદાર મંડળોમાં વિભાજનની ફેરગોઠવણી ક્યારે કરવામાં આવે છે?

(A) સંસદના બંને ગૃહો ફેરગોઠવણીનો ઠરાવ પસાર કરે ત્યારબાદ

(B) દરેક 20 વર્ષ બાદ

(C) દરેક વસતી ગણતરી પૂરી થયા બાદ

(D) રાષ્ટ્રપતિ સંસદના ઠરાવ બાદ જાહેરનામું બહાર પાડે ત્યારબાદ

Answer - C (Page no. 134)

030. 'કાયદાથી મળેલા અધિકાર સિવાય, કોઈ કર નાખી શકાશે નહિ કે વસૂલ કરી શકાશે નહિ.' ભારતીય સંવિધાનમાં આ પ્રકારની જોગવાઈ કરવામાં આવેલ છે. આ આર્ટિકલ જણાવો.

(A) આર્ટિકલ - 270

(B) આર્ટિકલ - 247

(C) આર્ટિકલ - 265

(D) સંવિધાનમાં આવી કોઈ જોગવાઈ કરવામાં આવેલ નથી.

Answer - C (Page no. 285)

031. સંસદના કોઈપણ સભ્યને સંસદના સત્ર પહેલાં અને પછીના કેટલા દિવસ દરમિયાન દીવાની અદાલતની કાર્યવાહી માટે ધરપકડથી મુક્તિ આપવામાં આવી છે?

(A) 40 દિવસ

(B) 30 દિવસ

(C) 45 દિવસ

(D) આવો કોઈ વિશેષાધિકાર નથી

Answer - A (Page no. 159)

032. આ વિધેયક રાજ્યસભામાં રજૂ કરી શકાતું નથી.

(A) સંરક્ષણ વિધેયક

(B) પક્ષાંતર વિધેયક

(C) નીતિ વિષયક વિધેયક

(D) નાણાં વિધેયક

Answer - D (Page no. 147)

033. ભારતીય સંવિધાનના કયા આર્ટિકલ અન્વયે રાષ્ટ્રપતિ સામે મહાભિયોગની કાર્યરીતિ અંગેની જોગવાઈ કરવામાં આવેલ છે?

(A) આર્ટિકલ - 61

(B) આર્ટિકલ - 57

(C) આર્ટિકલ - 63

(D) આર્ટિકલ - 64

Answer - A (Page no. 160)

049. ભારતીય સંવિધાનના આર્ટિકલ-7 મુજબ કઈ તારીખ પછી ભારતના રાજ્યક્ષેત્રમાંથી અત્યારે પાકિસ્તાનમાં સમાવિષ્ટ રાજ્યક્ષેત્રમાં સ્થળાંતર કરી ગયેલી વ્યક્તિ ભારતની નાગરિક ગણાશે નહીં એ પ્રકારનો ઉલ્લેખ કરવામાં આવેલ છે?
- (A) 1 જાન્યુઆરી, 1948
(B) 1 માર્ચ, 1947
(C) 26 જાન્યુઆરી, 1950
(D) 15 ઓગસ્ટ, 1947

Answer - B (Page no. 52)

050. ભારતનું બંધારણ કયા દિવસે મંજૂર કરવામાં આવ્યું?
- (A) 14-03-1949
(B) 26-01-1950
(C) 26-11-1949
(D) 15-08-1950

Answer - C (Page no. 25)

051. કેન્દ્રિય જાહેર સેવા આયોગ (UPSC) પોતાનો વાર્ષિક અહેવાલ કોને સુપરત કરે છે?
- (A) લોકસભાના અધ્યક્ષને
(B) નાણાપંચના અધ્યક્ષને
(C) રાષ્ટ્રપતિને
(D) વડાપ્રધાનને

Answer - C (Page no. 322)

052. કેન્દ્ર સરકારમાં પબ્લિક એકાઉન્ટ્સ કમિટિના ચેરમેનની નિમણૂક કોના દ્વારા કરવામાં આવે છે?
- (A) વડાપ્રધાન
(B) કેન્દ્રિય કેબીનેટ
(C) લોકસભાના સ્પીકર
(D) સુપ્રિમ કોર્ટના મુખ્ય ન્યાયમુર્તિ

Answer - C (Page no. 155)

053. “રાજ્યસભાની ચૂંટણી લડવા માટે ઉમેદવાર જે રાજ્યનો મતદાર હોય તે જ રાજ્યમાંથી ઉમેદવારી કરી શકશે.” આ જોગવાઈ કેન્દ્ર સરકાર દ્વારા કયા વર્ષમાં નાબુદ કરવામાં આવી?
- (A) 2003
(B) 2001
(C) 2004
(D) 2002

Answer - A (Page no. 137)

070. 'अस्पृश्यता नाबूद करवामां आवे छे अने कोठ पण स्वरूपमां तेना आचरणनी मनाई करवामां आवे छे.' भारतीय संविधानना क्या आर्टिकल अंतर्गत आ जोगवाई करवामां आवेल छे?

(A) आर्टिकल-17

(C) आर्टिकल-22

(B) आर्टिकल-15

(D) आर्टिकल-19

Answer - A (Page no. 71)

071. भारतना क्या राज्यो विधानपरिषद धरावे छे?

(A) तेलंगणा, आंध्रप्रदेश, महाराष्ट्र, उत्तर प्रदेश, केरल, बिहार

(B) महाराष्ट्र, उत्तर प्रदेश, बिहार, केरल, आसाम, मध्यप्रदेश

(C) मध्यप्रदेश, पश्चिम बंगाल, आंध्र प्रदेश, बिहार, उत्तर प्रदेश, कर्नाटक

(D) उत्तर प्रदेश, तेलंगणा, बिहार, आंध्र प्रदेश, कर्नाटक, महाराष्ट्र

Answer - D

073. 'भारतना अेक नियंत्रक-मलावेजा परीक्षक रलेशे' आ जोगवाई भारतीय संविधानना क्या आर्टिकलमां करवामां आवेल छे?

(A) आर्टिकल-148

(C) आर्टिकल-151

(B) आर्टिकल-145

(D) आर्टिकल-143

Answer - A (Page no. 163)

089. पछात वर्गो माटेनुं प्रथम आयोग कोनी अध्यक्षतामां रचवामां आव्युं लतुं?

(A) काकासाहेब कालेलकर

(C) डॉ. बी.आर. आंबेडकर

(B) गोपाल बाबा वलंगकर

(D) बी. श्यामसुंदर

Answer - A (Page no. 363)

090. અમુક સંજોગોમાં બંને ગૃહ (લોકસભા અને રાજ્યસભા) ની સંયુક્ત બેઠક બોલાવવાની જરૂરિયાત ઉભી થાય છે. આ અંગે કઈ બાબત સત્ય નથી?
- (A) એક ગૃહે કોઈ વિધેયક પસાર કરીને બીજા ગૃહને મોકલી આપ્યા પછી તે વિધેયકમાં કરવાના સુધારા વીશે ગૃહો છેવટે સહમત ન થાય ત્યારે
- (B) એક ગૃહે મંજૂર કરેલ વિધેયક બીજા ગૃહને મળે તે તારીખથી છ મહિના કરતા વધુ સમય સુધી તે ગૃહમાં પસાર થયા વિના પડ્યું રહે ત્યારે
- (C) રાષ્ટ્રપતિ બંધારણમાં સુધારા બાબતનું વિધેયક પરત મોકલે ત્યારે
- (D) કોઈ એક વિધેયકને બીજુ ગૃહ નામંજૂર કરે ત્યારે

Answer - C (Page no. 148)

091. કારખાના વગેરેમાં બાળકોને નોકરીએ રાખવાના પ્રતિબંધ અંગેની જોગવાઈ ભારતીય સંવિધાનના કયા આર્ટિકલમાં કરવામાં આવેલ છે?
- (A) આર્ટિકલ-27 (B) આર્ટિકલ-29
- (C) આર્ટિકલ-23 (D) આર્ટિકલ-24

Answer - D (Page no. 78)

092. ભારતમાં સૌપ્રથમ વખત સર્વોચ્ચ ન્યાયાલયની શરૂઆત ક્યારે કરવામાં આવી?
- (A) 02-10-1950 (B) 31-10-1950
- (C) 28-01-1950 (D) 14-11-1950

Answer - C (Page no. 206)

109. ભારતીય સંવિધાનના 61મા સુધારા અંતર્ગત પુખ્ત મતદાતાની વયમર્યાદા 21 વર્ષથી ઘટાડીને 18 વર્ષ કરવામાં આવેલ છે. આ સુધારો કયા વર્ષથી અમલમાં મૂકવામાં આવેલ છે?
- (A) 1990 (B) 1989
- (C) 1988 (D) 1993

Answer - B (Page no. 289)

110. ભારતની લોકસભાના અધ્યક્ષ તથા ઉપાધ્યક્ષની શપથવિધિ કોના દ્વારા કરાવવામાં આવે છે?
- (A) રાષ્ટ્રપતિ
(C) ઉપરાષ્ટ્રપતિ
- (B) સર્વોચ્ચ અદાલતના મુખ્ય ન્યાયમૂર્તિ
(D) ઉપરોક્ત પૈકી એકપણ નહીં

Answer - D (Page no. 141)

111. સર્વોચ્ચ અદાલતની સ્થાપના અને રચના ભારતીય સંવિધાનના કયા આર્ટિકલ અંતર્ગત કરવામાં આવે છે?
- (A) આર્ટિકલ - 128
(C) આર્ટિકલ - 124
- (B) આર્ટિકલ - 117
(D) આર્ટિકલ - 120

Answer - C (Page no. 222)

112. ભારતીય બંધારણ અનુસાર લોકસભા સત્રની બે બેઠકો વચ્ચેનો ગાળો કેટલા માસથી વધવો જોઈએ નહીં?
- (A) છ માસ
(C) નવ માસ
- (B) એક વર્ષ
(D) 200 દિવસ

Answer - A (Page no. 113)

113. 1986માં ભારત સરકાર દ્વારા પંચાયતી રાજ સંસ્થાઓના પુનરોદ્ધાર માટે કઈ સમિતિની રચના કરવામાં આવી હતી?
- (A) જી.વી.કે. રાવ સમિતિ
(B) અશોક મહીડા સમિતિ
- (C) બળવંતરાય મહેતા સમિતિ
(D) એલ.એમ. સિંઘવી સમિતિ

Answer - D (Page no. 227)

129. દાદરા અને નગરહવેલી કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશ કયા ઉચ્ચ ન્યાયાલયના ક્ષેત્રાધિકારમાં આવે છે?
- (A) કલકત્તા ઉચ્ચ ન્યાયાલય
(B) કેરલ ઉચ્ચ ન્યાયાલય
- (C) બોમ્બે ઉચ્ચ ન્યાયાલય
(D) મદ્રાસ ઉચ્ચ ન્યાયાલય

Answer - C (Page no. 219)

131. વિધાનસભાની મુદત પાંચ વર્ષની હોય છે. આ મુદત ક્યા દિવસથી ગણવામાં આવે છે?

- (A) વિધાનસભાની પ્રથમ બેઠકની નક્કી થયેલ તારીખથી
(B) વિધાનસભાના છેલ્લા ચૂંટણી પરિણામના જાહેરાતના દિવસથી
(C) વિધાનસભાની ચૂંટણી તારીખ (પ્રથમ તબક્કાની) થી
✓ (D) રાજ્યના મુખ્યમંત્રીની નિમણૂક થાય તે દિવસથી

Answer - A (Page no. 180)

132. ભારતીય બંધારણના આર્ટિકલ-80 અનુસાર રાજ્યસભામાં સભ્યોની મહત્તમ સંખ્યા જણાવો.

- (A) 253
(B) 250
(C) 245
✓ (D) 238

Answer - B (Page no. 133)

133. રાજ્યના મુખ્યમંત્રીની કામગીરી તથા સત્તા બાબતે કયું વિધાન સુસંગત નથી?

- (A) મુખ્યમંત્રી મંત્રીમંડળની બેઠકની અધ્યક્ષતા કરે છે.
(B) મુખ્યમંત્રી મંત્રીઓની નિમણૂક કરે છે.
(C) મુખ્યમંત્રી અન્ય મંત્રીઓને વિવિધ વિભાગોની ફાળવણી કરે છે.
✓ (D) મુખ્યમંત્રી કોઈ મંત્રીને પોતાના પદ પરથી રાજીનામું આપવાનું જણાવી શકે છે.

Answer - B (Page no. 174, 175)

149. યોગ્ય જોડકા જોડો.

(a) ગ્રામ પંચાયતોની રચના	(1) આર્ટિકલ - 170
(b) રાજ્યના એડવોકેટ જનરલ	(2) આર્ટિકલ - 280
(c) વિધાનસભાઓની રચના	(3) આર્ટિકલ - 40
(d) નાણાં કમીશન	(4) આર્ટિકલ - 165
- (A) b - 4, a - 3, c - 1, d - 2
(B) a - 4, c - 1, d - 2, b - 3
(C) d - 4, a - 3, b - 2, c - 1
(D) c - 2, b - 4, a - 3, d - 1

Answer - A (Page no. 103, 189, 319)

150. 1971માં 'કિમીલેયર' શબ્દ કઈ સમિતિ દ્વારા દાખલ કરવામાં આવ્યો?
(A) રંગનાથન સમિતિ (B) રામનંદન સમિતિ
(C) સત્તાનાથન સમિતિ (D) કૃષ્ણસ્વામી ઐયર સમિતિ

Answer - C

151. રાજ્યમાં પંચાયતોની રચનાની જોગવાઈ ભારતીય સંવિધાનના કયા આર્ટિકલમાં કરવામાં આવેલ છે?
(A) આર્ટિકલ - 249 (ક) (B) આર્ટિકલ - 243 (ખ)
(C) આર્ટિકલ - 243 (ગ) (D) આર્ટિકલ - 243 (ઘ)

Answer - B (Page no. 238)

152. ભારતના વર્તમાન લોકપાલનું નામ જણાવો.
(A) પ્રદિપકુમાર મોહન્ટિ (B) દિલીપ બી. ભોંસલે
(C) પીનાકી ચંદ્ર ઘોષ (D) અજયકુમાર ત્રિપાઠી

Answer - C (Book - Public Administration; Last page)

153. ભારતીય સંવિધાનની જોગવાઈ અન્વયે રાજ્યની વિધાન પરિષદમાં સભ્યોની કુલ સંખ્યા કોઈપણ સંજોગોમાં ઓછામાં ઓછી કેટલી હોવી જોઈએ?
(A) 40 (B) 55
(C) 70 (D) બંધારણમાં આવી કોઈ જોગવાઈ નથી

Answer - A (Page no. 180)

156. સ્વાતંત્ર્ય સંગ્રામ સમયે બ્રિટીશ સરકારે હરિજનોને અલગ મતાધિકાર આપવાની કુચેષ્ટા કરી હતી. આ સમયે ડૉ. આંબેડકર, સરદાર પટેલ વગેરેએ આ બાબતે વાટાઘાટો કરી દલિત વર્ગો માટે સમાધાન કરી અમુક બેઠકો નક્કી કરાઈ. આ સમાધાન કયા મુકામે થયું?
(A) મુંબઈ (B) કલકત્તા
(C) પુના (D) હૈદરાબાદ

Answer - C (Page no. 20)

169. ભારતીય સંવિધાનના કયા આર્ટિકલ અંતર્ગત ભારતના એટર્ની જનરલની નિમણૂક કરવામાં આવે છે?

(A) આર્ટિકલ - 70

(B) આર્ટિકલ - 74

(C) આર્ટિકલ - 76

(D) આર્ટિકલ - 72

Answer - C (Page no. 161)

170. ભારતીય બંધારણની જોગવાઈ મુજબ ગૃહ (રાજ્યસભા કે લોકસભા) ના કોરમ માટે ગૃહના સભ્યોની કુલ સંખ્યાના કેટલા સભ્યોની હાજરી હોવી જરૂરી છે?

(A) 1/20

(B) 1/4

(C) 1/10

(D) 1/3

Answer - C (Page no. 144)

171. બેઠકો અનામત રાખવાનું અને ખાસ પ્રતિનિધિત્વ આપવાનું (સીત્તેર) વર્ષ પછી બંધ કરવા બાબતનો ઉલ્લેખ ભારતીય સંવિધાનના કયા આર્ટિકલમાં કરવામાં આવ્યો છે?

(A) આર્ટિકલ - 336

(B) આર્ટિકલ - 334

(C) આર્ટિકલ - 337

(D) આર્ટિકલ - 339

Answer - B (Page no. 298)

172. ભારતીય સંવિધાનની જોગવાઈ અનુસાર કોઈ રાજ્યના રાજ્યપાલને તે રાજ્યની લગોલગ આવેલા કોઈ સંઘ રાજ્યક્ષેત્રના વહીવટકર્તા તરીકે નીમવાની સત્તા કોને આપવામાં આવેલ છે?

(A) કેન્દ્રીય કેબીનેટ

(B) રાષ્ટ્રપતિ

(C) લોકસભા

(D) રાજ્યસભા

Answer - B (Page no. 165)

173. રાષ્ટ્રપતિ જ્યારે કોઈ વિધેયકને કોઈપણ નિર્ણય લીધા સિવાય લાંબા સમય સુધી પોતાની પાસે મૂકી રાખે તો તે સત્તાને કયા નામથી ઓળખવામાં આવે છે?

(A) સેન્ટર વીટો

(B) પોકેટ વીટો

(C) પ્રેસીડેન્શ્યલ વીટો

(D) સ્પેન્સર્સ વીટો

Answer - B (Page no. 115)

190. ભારતીય સંવિધાનના કયા આર્ટિકલ અંતર્ગત સંસદની રચના કરવામાં આવે છે?

(A) આર્ટિકલ - 73 (B) આર્ટિકલ - 75
(C) આર્ટિકલ - 78 (D) આર્ટિકલ - 79

Answer - D (Page no. 161)

191. ભારતીય બંધારણના આર્ટિકલ - 83 અંતર્ગત રાજ્યસભાના સભ્યો નિવૃત્ત થવાની જોગવાઈ કયા પ્રકારે કરવામાં આવેલ છે?

(A) રાજ્યસભાના 1/3 સભ્યો પ્રતિવર્ષ નિવૃત્ત થશે.
(B) રાજ્યસભાના 2/3 સભ્યો પ્રતિવર્ષ નિવૃત્ત થશે.
(C) રાજ્યસભાના 1/3 સભ્યો દર બે વર્ષે નિવૃત્ત થશે.
(D) રાજ્યસભાના 2/3 સભ્યો દર બે વર્ષે નિવૃત્ત થશે.

Answer - C (Page no. 133)

192. બંધારણ દ્વારા ભારતમાં કુલ કેટલી ભાષાઓને આઠમી અનુસૂચિ અન્વયે માન્યતા આપવામાં આવેલ છે?

(A) 23 (B) 22
(C) 19 (D) 20

Answer - B (Page no. 332)

193. વિધાનમંડળમાં વાપરવાની ભાષા અંગેની સ્પષ્ટતા ભારતીય સંવિધાનના કયા આર્ટિકલ અંતર્ગત કરવામાં આવેલ છે?

(A) આર્ટિકલ - 198 (B) આર્ટિકલ - 199
(C) આર્ટિકલ - 210 (D) આર્ટિકલ - 214

Answer - C (Page no. 191)

194. ભારતની પાલમિન્ટે ભાષાકીય ધોરણે રાજ્યોની પુનઃરચના કરી, મુંબઈ અને વિદરભના બેરાજ્યોને એક કરીને 'સ્ટેટ ઓફ બોમ્બે' તરીકેનું અસ્તિત્વ સ્થાપ્યું. આ બનાવ વર્ષ જણાવો.

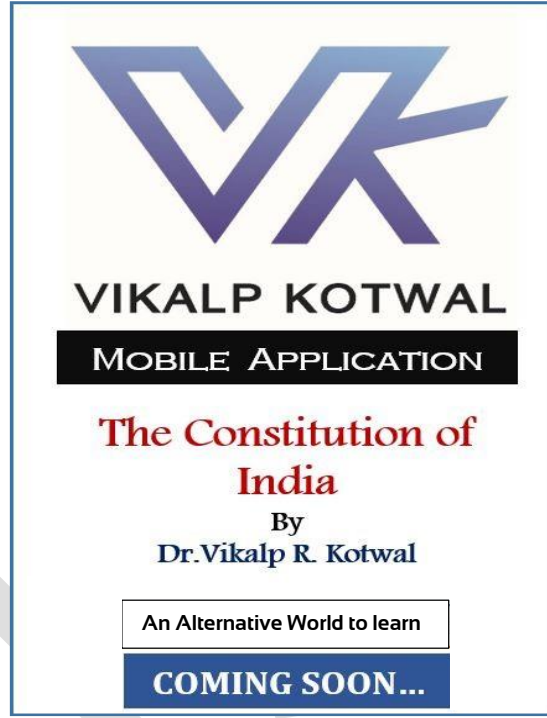
(A) 1956

(B) 1954

(C) 1952

(D) 1950

Answer - A (Page no. 47)

આજે ગુજરાત ગૌણ સેવા પસંદગી મંડળ દ્વારા આયોજિત બિન-સચિવાલય કલર્ક/ઓફિસ આસિસ્ટન્ટની પરીક્ષામાં ભારતના બંધારણના મોટી માત્રામાં પ્રશ્નો પૂછાયા હતા.

સંવિધાન કરિયર એકેડેમી દ્વારા આ પરિક્ષાને લક્ષમાં રાખીને ગઈકાલે એક રીવિઝન લેકચર સીરિઝનું આયોજન કરેલું હતું. ભારતના બંધારણ વિષય પર 6 વીડિઓ લેકચર્સ ગઈકાલે આપણી આ YouTube ચેનલ ઉપર મૂકવામાં આવ્યા હતા. આ 6 લેકચર્સની અંદાજે દોઢ કલાકની ચર્ચાઓમાંથી આજે 15 જેટલા પ્રશ્નો પૂછાયા હતા. આ વીડિઓમાં જ્યાંથી પ્રશ્નો પૂછાયા હતા તે વીડિઓઝની ક્લીપ્સ આપેલી છે. સંવિધાન કરિયર એકેડેમી વિદ્યાર્થીઓને આ રીતે મદદરૂપ થવા હંમેશા તત્પર રહેશે.

'ભારતનું બંધારણ' વિષયનો આખો અભ્યાસક્રમ ભણવા માટે download કરો અમારી Mobile application, 'Vikalp Kotwal'. (ટૂંક સમયમાં Google Play Storeમાં ઉપલબ્ધ થશે)

Dr. Vikalp R. Kotwal SAMVIDHAAN Career Academy, Ahmedabad & Gandhinagar

SAMVIDHAAN Publications

Contact no. - 84697 43567

Follow us :

<http://vikalpkotwal.org/>

<https://www.facebook.com/vikalp.kotwal>

<https://twitter.com/VikalpRK>